

Information om dokumentation av diagnos- och besöksorsaksuppgifter

Finlands program för hållbar tillväxt (RRP)

Anne Ålander & Taina Kauvo

24-03-2023

Institutet för hälsa och välfärd

Mer information

- THL.fi Informationshantering inom social- och hälsovården
 - Dokumentation → [dokumentationsanvisningar för hälso- och sjukvården](#)
 - Anvisningar och tillämpning → [Utbildningsmaterial](#)
 - [Anvisning om dokumentation av distanskontakter](#)
- YouTube: THL:s kanal för seminarier och utbildning
 - [Centrala hälsouppgifter](#)
 - [Dokumentation av patientuppgifter – anvisningar för enhetlig dokumentation](#)

Diagnoser och besöksorsaker

Strukturerade uppgifter som är bland de viktigaste för patientens **vård**.

Alla diagnoser och besöksorsaker som behandlats under besöket/vårdperioden/kontakten eller som påverkat behandlingen antecknas.

Diagnoserna och besöksorsakerna dokumenteras med samma informationsstruktur THL/Tietosisältö – Diagnosi (THL/Informationsinnehåll – Diagnoser), antingen med ICD-10-koder eller ICPC-koder.

Vem har bedömt orsaken?

- Orsak meddelad av patienten
 - ANKOMSTORSAK
 - som fritt formulerad text under rubriken **Ankomstorsak**
- Orsak som bedömts av en läkare eller tandläkare
 - DIAGNOS
 - med ICD-10-kod under rubriken **Diagnos** eller i datastrukturfältet
- Orsak som bedömts av en annan yrkesutbildad person inom hälso- och sjukvården
 - BESÖKSORSAK
 - med ICPC-kod eller den ICD-10-kod som tidigare fastställts av läkare under rubriken **Orsak till vård** eller i datastrukturfältet

Huvudsaklig diagnos eller primär besöksorsak/ Bidiagnos eller andra besöksorsaker

- Huvudsaklig diagnos eller primär besöksorsak
 - Definieras för varje vårdperiod/ besök/ kontakt
 - Kan finnas bara EN
- Bidiagnos eller annan besöksorsak
 - En sekundär diagnos eller besöksorsak i vårdsituationen i fråga som påverkar patientens vård
 - Kan finnas flera
- AR/YDIN - Diagnosoisin/toimenpiteen ensisijaisuus – klassificering (AR/YDIN – Prioritet hos en diagnos/åtgärd)

ICD-10-koder som kräver precisering

- **Kombinationskoder**
 - t.ex. E11.2+N08.39 Diabetesnefropati ej insulinberoende diabetes
 - Det går också att kombinera enskilda koder, om den kod som väljs först slutar på &-, *- eller + -tecknet
 - Som precisering för en kod som slutar på # används ATC-koden för det läkemedel som orsakat tillståndet (Fimea - ATC Luokitus/Fimea - ATC Klassificering)
- **Yttre orsaker (S00-T98)**
 - Dokumenteras med koderna V01-Y89
- **Olyckor (W00-X59)**
 - Dokumenteras med koderna Y94.0-Y96.9
 - Y94.2 Sport- och motionsskada kan preciseras med idrottsgrenen (UKK-instituutti – Liikuntalajinimikkeistö/UKK-institutet - Klassificering av motionsgrenar)

Temporära diagnoser

Obligatorisk information: Klassificering AR/YDIN – Varmuusaste (AR/YDIN – Säkerhetsgrad).

Ingen långvarig betydelse för patientens hälsotillstånd, välbefinnande eller andra hälsoproblem.

Separat datum för konstaterande och konstaterare för varje sjukdomsperiod.

Uppgift om avslutande behöver inte dokumenteras.

Diagnoser av permanent karaktär (långvarig)

Obligatorisk information: Klassificering AR/YDIN – Pysyvyys (AR/YDIN – Varaktighet).

Orsakar ett långvarigt vårdbehov eller påverkar patientens hälsa, välbefinnande och vård också efter att sjukdomen eller något annat hälsoproblem har gett med sig.

Datum för konstaterande är det datum då diagnosen ställts för första gången. Konstateraren är den ursprungliga konstateraren av diagnosen.

När en läkare dokumenterar en långtidsdiagnos som diagnos för besöket, sparas läkaren som den som gjort anteckningen. Konstateraren är fortfarande den ursprungliga konstateraren av diagnosen.

Avslutande av långtidsdiagnoser

Utgående från den ursprungliga anteckningen gör man en ny anteckning och anger uppgifter om avslutandet.

Som standard för slutdatumet används dokumenteringsdatumet för anteckningen och som konstaterare av avslutandet den som gör anteckningen.

Enligt klassificeringen AR/YDIN- Terveystiedon päättymisen syy (AR/YDIN – Orsak till att en hälsouppgift avslutas):
tillfrisknad, precisering, annan orsak

Säkerhetsgrad

Klassificering AR/YDIN – Varmuusaste (AR/YDIN – Säkerhetsgrad).

Misstänkt syftar på en diagnos, en risk eller ett vårdbehov som antagits utifrån de tillgängliga uppgifterna, när ett fastställande kräver mer information eller uteslutande av andra eventuella diagnoser.

Sannolik eller säker kräver inte patologiska bevis, utan kan basera sig enbart på en klinisk bedömning.

Rekommenderas att användas särskilt när det är motiverat med tanke på patientens aktuella eller kommande vård eller undersökningar.

Besöksorsaker enligt ICD-koderna

- I första hand gruppen Sjukdomar och diagnoser
 - Infektioner
 - Tumörer
 - Skador
 - Medfödda missbildningar
 - Andra sjukdomar
- Gruppen **Symptom och besvär** om gruppen Sjukdomar och diagnoser inte kommer på fråga
- **Processkoderna** (-30 – -69) används inte som besöksorsak

Användning och precisering av anteckningar

- ANVÄNDNING

- Tidigare dokumenterade uppgifter kan plockas för dokumentering i journalen som ny diagnos eller besöksorsak.
- I första hand från listan på långtidsdiagnoser → varaktigheten och uppgifterna om konstateraren kopieras
- Säkerställ att uppgifterna i den tidigare dokumentationen är korrekta!

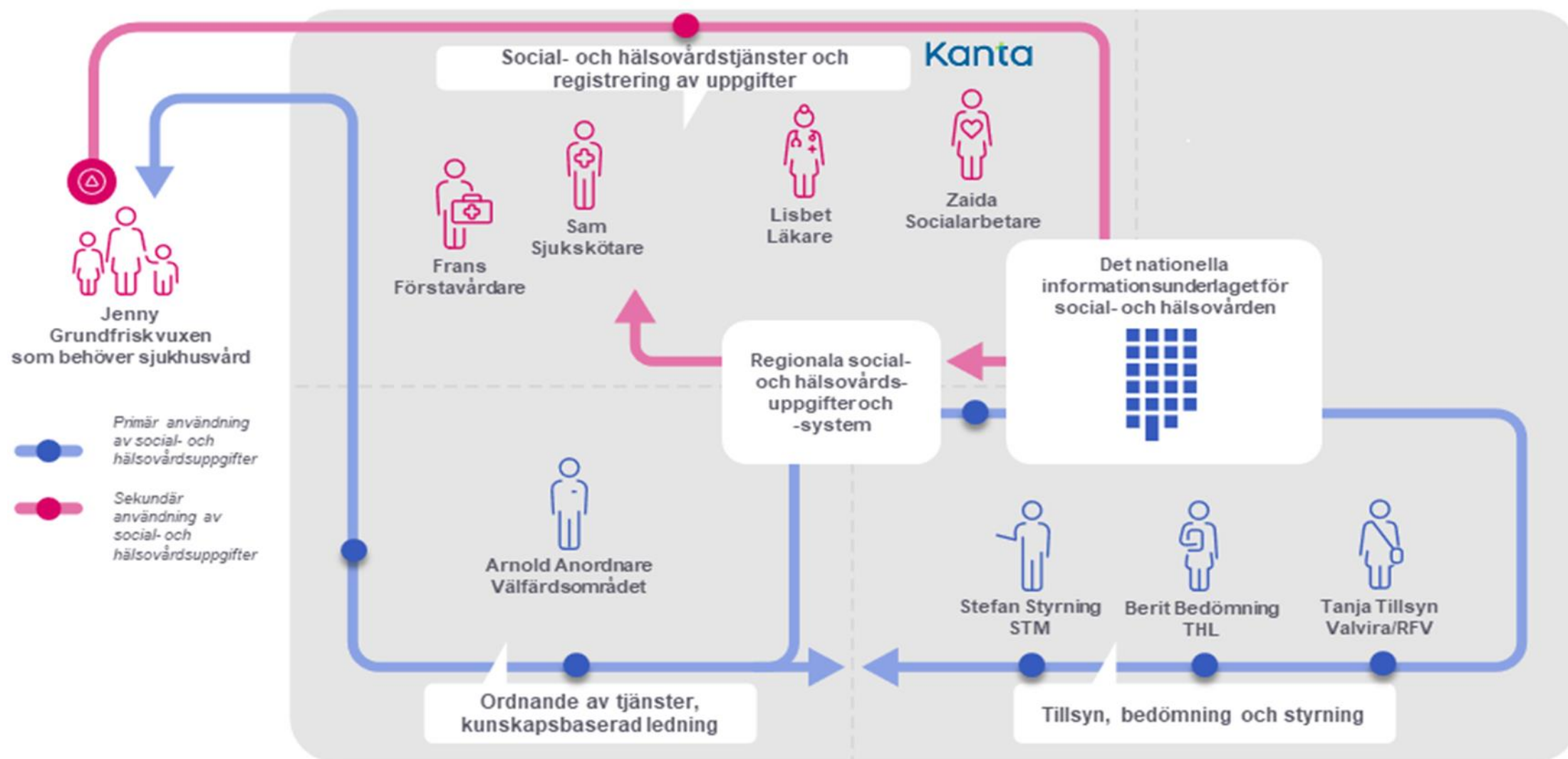
- PRECISERING

- En tidigare anteckning som botten för ny anteckning och nödvändiga preciseringar görs. Då ändras inte den ursprungliga informationen.
- Om diagnosen preciseras bör man ange den tidigare långtidsdiagnosen som avslutad, om den inte längre har betydelse.

Hur används diagnos- och besöksorsaksuppgifter?

Jämlika och effektiva social- och hälsovårdstjänster tryggas med hjälp av information

Exempel på användning av diagnosuppgifter

Enskild Uppgift	Uppgift som ska utnyttjas	Användningssyfte - Slutlig nytta	Uppgifternas användare
Symtom/syndrom/sjukdom 	Diagnoskod, t.ex. E10 Juvenil typ diabetes (typ 1)	Vård Utlåtanden, sammanställningar Beslutsstöd, påminnelser Register, Kanta-tjänster	Yrkesutbildad person inom social- och hälsovården Patient /närstående
	Totala antalet E10-diagnoser	Statistik, rapporter Resurshantering Att svara mot servicebehovet	Närmaste chef Tillhandahållare av tjänster, VFO THL
	Diagnos E10/ patientgrupp	Kvalitetsregistren Undersökning och bedömning Kliniska riktlinjer	Flera
	Sjukfrekvens(index)	Statistik, rapporter Jämförelse (regional/nationell /internationell)	Flera

Hur rapporteras dokumenterade diagnosuppgifter?

- Diabetesförbundet 13.12.2022: [Diabetesregistret har publicerat de första vårdkvalitets-indikatorerna \(endast på finska\)](#)
- [THL Kvalitetsregistret - Diabetesregistret \(endast på finska\)](#)
 - Rapporterna visas separat **för typ 1-diabetes och för typ 2-diabetes.**
 - I rapporter som gäller **hela Finland** visas indikatorerna på hela landets och välfärdsområdenas nivå.
 - I rapporter på **välfärdsområdesnivå** visas indikatorerna på hela välfärdsområdets och dess kommuners nivå.

Exempel på rapport från diabetesregistret

Koko Suomi, tyyppi 1

Takaisin etusivulle

Potilaiden lukumäärä

Diabeteksen esiintyvyys

Kuolleisuus

HbA1c

Diabetesta sairastavien (tyyppi 1) lukumäärät koko Suomessa ja hyvinvointialueilla yhteensä sekä ikäryhmittäin

Voit hakea haluamaasi aluetta taulukon oikean yläkulman Search-hakukentän avulla. Pääset selaamaan taulukkoa eteenpäin oikeasta alakulmasta. Voit myös laajentaa taulukkoa näyttämään enemmän rivejä kerralla vasemman yläkulman kohdasta 'Show entries'.

Show entries

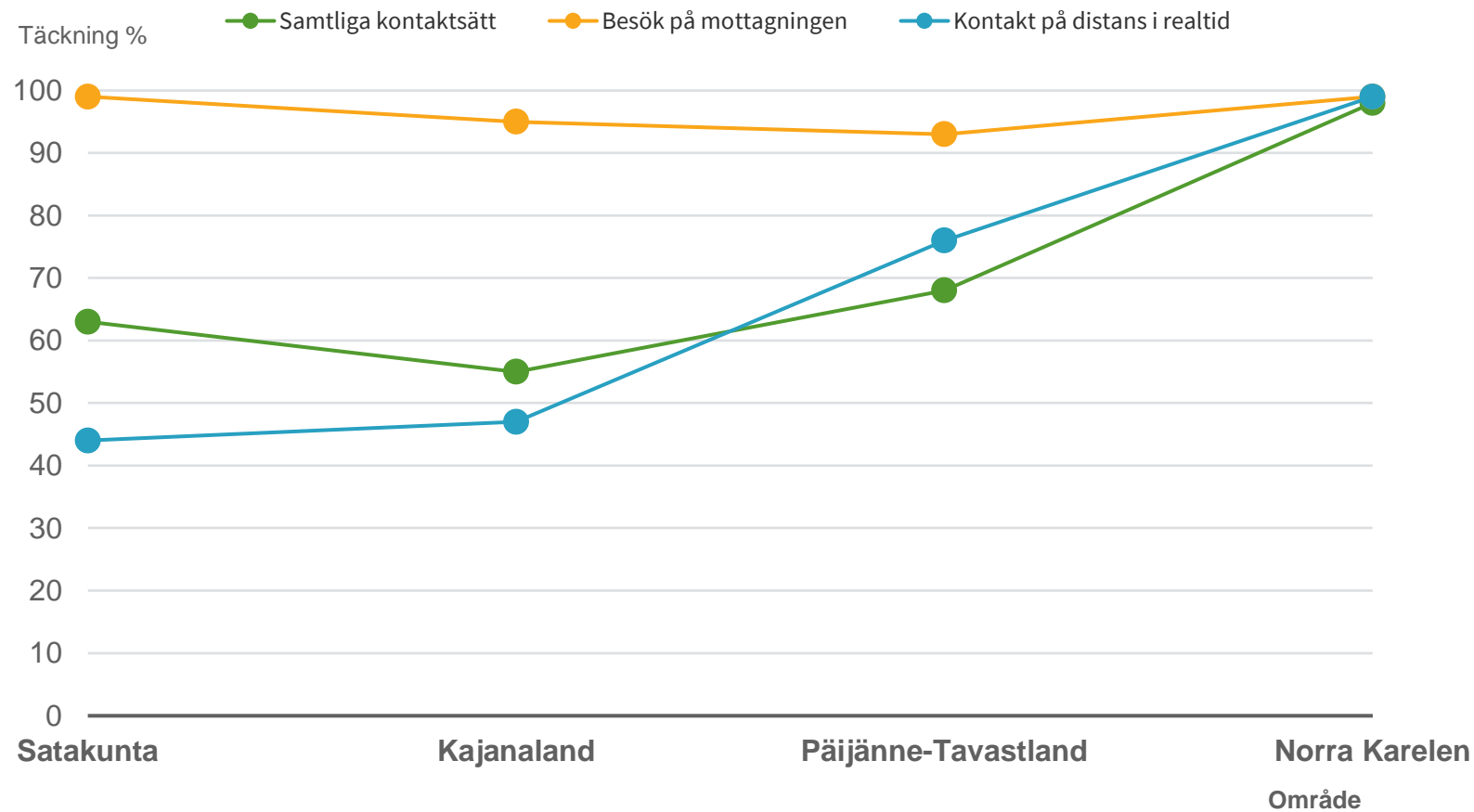
Search:

	Hyvinvointialue	Potilaita	0-24v	25-49v	50-74v	Yli 75v
1	Koko Suomi	43172 (100 %)	10103 (23 %)	16168 (37 %)	14496 (34 %)	2405 (6 %)
2	Helsinki	4541 (100 %)	955 (21 %)	2060 (45 %)	1325 (29 %)	201 (4 %)
3	Pirkanmaa	4358 (100 %)	992 (23 %)	1715 (39 %)	1405 (32 %)	246 (6 %)
4	Varsinais-Suomi	3746 (100 %)	874 (23 %)	1388 (37 %)	1268 (34 %)	216 (6 %)
5	Länsi-Uusimaa	3438 (100 %)	870 (25 %)	1354 (39 %)	1056 (31 %)	158 (5 %)
6	Pohjois-Pohjanmaa	3269 (100 %)	906 (28 %)	1221 (37 %)	983 (30 %)	159 (5 %)
7	Keski-Suomi	2245 (100 %)	544 (24 %)	810 (36 %)	762 (34 %)	129 (6 %)
8	Vantaa ja Kerava	1986 (100 %)	459 (23 %)	834 (42 %)	587 (30 %)	106 (5 %)

THL:s databasrapporter

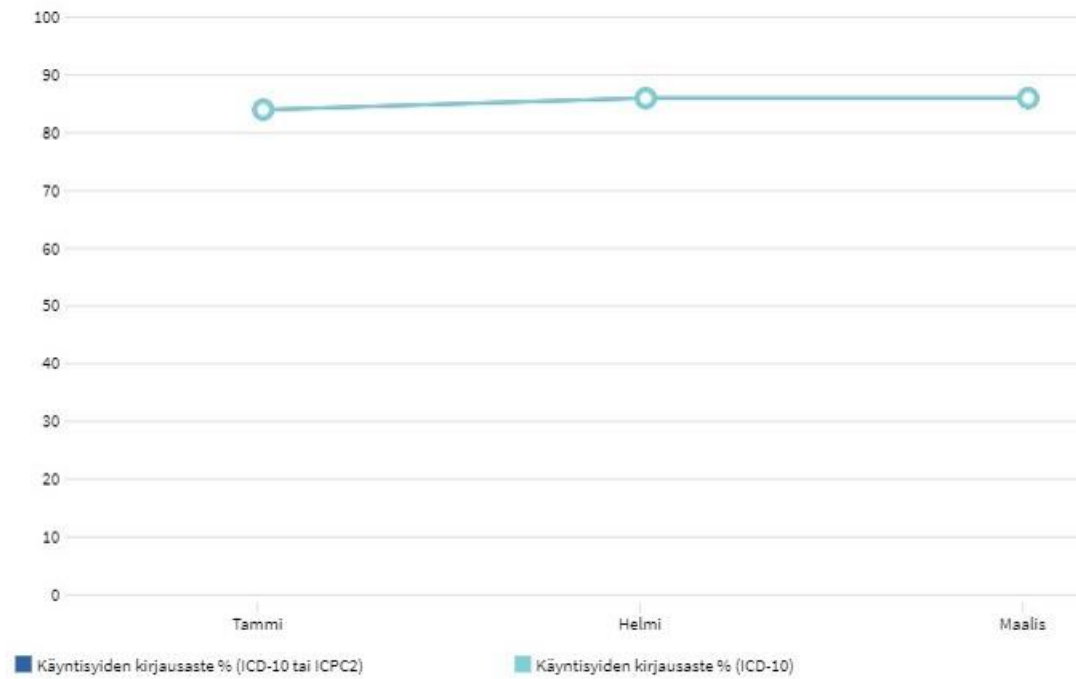
- [Avohilmo-databasrapporter - THL \(endast på finska\)](#)
- Snabbrapporter
 - [Besöksorsaker och dokumentationen av dem per månad \(endast på finska\)](#)
- Sammanfattningar/ primärvårdens öppenvård
 - [Besöksorsaker enligt ICD-10-klassifikationen \(endast på finska\)](#)
 - [Besöksorsaker enligt besöksorsaksklassifikationen ICPC-2 \(endast på finska\)](#)
- Kuber/ primärvårdens öppenvård
 - [Besöksorsaker enligt ICD-10-klassifikationen \(endast på finska\)](#)
 - [Besöksorsaker enligt besöksorsaksklassifikationen ICPC-2 \(endast på finska\)](#)
- [Sammanfattningar och kuber är tillgängliga också för besöksorsaker inom företagshälsovården \(endast på finska\)](#)
- [Samtliga THL:s databasrapporter](#)

Dokumentation av besöksorsaker inom hälso- och sjukvårdens öppenvård (ICD-10 och ICPC2) år 2023

Källa: [Snabbrapport över besöksorsaker och dokumentation av dem per månad \(endast på finska\)](#) (sammanställning av rapporter från olika områden)

Dokumentationsgrad av besöksorsaker och dokumenterade diagnosgrupper, läkare studerandehälsovård alla besök 2023 Päijänne-Tavastland

	Tammi	Helmi	Maalis	2023
E00-E90 Umpierityssairaudet, ravitsemussairaudet ja aineenvaihduntasairaudet	8
F00-F99 Mielenterveyden ja käyttäytymisen häiriöt	180	145	106	431
G00-G99 Hermoston sairaudet	9	8	7	24
J00-J99 Hengityselinten sairaudet	10
K00-K93 Ruuansulatuselinten sairaudet	5	6	..	12
L00-L99 Ihon ja ihonalaiskudoksen sairaudet	8	9	8	25
M00-M99 Tuki- ja liikuntaelinten sekä sidekudoksen sairaudet	..	6	..	10
N00-N99 Virtsa- ja sukupuolielinten sairaudet	7	5	..	12
R00-R99 Muualla luokitattomat oireet, sairaudenmerkit sekä poikkeavat kliiniset ja laboratoriolöydökset	..	5	..	7
Z00-Z99 Tekijöitä jotka vaikuttavat terveydentilaan ja yhteydenottoihin terveyspalvelujen tuottajiin	110	84	63	257
Kaikki käyntisytyt (ICD-10)	335	280	193	808

	Tammi	Helmi	Maalis	2023
F00-F99 Muut psyykkiset ja käytöshäiriöt	118	98	72	288
F30-F39 Mielialahäiriöt	58	46	32	136
F00-F99 Mielenterveyden ja käyttäytymisen häiriöt	180	145	106	431

Källa: [Snabbrapport över besöksorsaker och dokumentationen av dem per månad \(endast på finska\)](#)

Nyckeltal för somatisk specialiserad sjukvård per huvudsaklig diagnos 2021

Nyckeltal per huvudsaklig diagnos

[Exportera tabellen](#)

		2021
G00-G99 Sjukdomar i nervsystemet	Antalet patienter, vårdperioder	19 851
I00-I99 Cirkulationsorganens sjukdomar	Antalet patienter, vårdperioder	72 651
J00-J99 Andningsorganens sjukdomar	Antalet patienter, vårdperioder	27 314
Alla huvuddiagnoser	Antalet patienter, vårdperioder	434 177

Tid
Välj specifika data

Huvuddiagnos
Välj specifika data

Mätare

- Antalet patienter, vårdperioder
- Antalet avslutade vårdperioder
- Antalet vårdperioder/1000 invånare
- Antalet vårdperioder per patient
- Vårdperiodernas genomsnittliga längd(dygn)
- Antalet besök
- Antalet besök/1000 invånare
- Antalet besök per patient
- Antalet patienter
- Antalet patienter, vårdperioder**
- Patienter inom öppenvården
- Antalet patienter/1000 invånare, vårdperioder
- Antalet patienter/1000 invånare, öppenvården
- Antalet patienter/1000 invånare

Källa: [Databasrapport över nyckeltal per huvudsaklig diagnos](#)

Partners i Finlands program för hållbar tillväxt

Finansieras av Europeiska unionen –
NextGenerationEU

Arbetshälsoinstitutet

DigiFinland

MYNDIGHETEN FÖR
DIGITALISERING OCH
BEFOLKNINGSDATA

SOCIAL- OCH
HÄLSOVÅRDSMINISTERIET

Förutom för nationella register är dokumentationen viktig också inom verksamheten i den egna organisationen för yrkesutbildade personer inom hälso- och sjukvården.

Tack!